Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1437 20 SUBAT 1936 — ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ — ՇԱԲԱԹ 20 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1936

AREVELK

Siyasi, iktisadi ve edebi yevmi gazete
Galata, Tunel itisalinde, Billur Sokak
No. 10

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ ԵՎ ԱՄԵՐԻԿԱ
ՏԱՐԵԿԱՆ 700 ՂՐՇ. 1400 ՂՐՇ.
ԿԻՍԱՄՅԱԿ 110 ՖՐ. 200 ՖՐ.
9 ՇՈԼԼԱՐ 15 ՇՈԼԼԱՐ

AREVELK
ԱՌԱՒԵԼՔ

ՀԵՌԱԽՕՍ 40852 ◆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ—ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ ◆ Telefon 40852

Պիլուր փողոց թիւ 10
Ղալաթիա, Թիւնէլի կից

AREVELK
Quotidien Arménien Politique
Economique et Littéraire
Galata, B. P. 1203
ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՀԱՄԱՅԵԱՆ

ԿԱՐԵՒՈՐ ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԼՈՐՏԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

Պատիժներու խաղաղականութիւնը կը ճնշադատուի

ԼՈՆՏՈՆ, 19.— Լորտերու Ժողովին մէջ Լորտ Ֆիլիմոր հարցում ուղղեց կառավարութեան թէ, արդեօք բոլոր հարկ եղած միջոցները ձեռք կ'առնէ՞ իտալեւհապէշ վէճին ամէնուն կողմէ ընդունելի լուծում մը ձեռք բերելու եւ վերջ դնելու համար վտանգի մը որ կրնայ Անգլիան պատերազմելու ստիպել։

Այս հարցումին վրայ, կարեւոր վճռաբանութիւն մը սկսաւ միջազգային խնդիրներու շուրջ։

Շատ մը Լորտեր քննադատեցին պատիժներու քաղաքականութիւնը, մանաւանդ Լորտ Մօթիսթօն, որ յոյս կը յայտնէ թէ կառավարութիւնը վերջապէս պիտի հրաժարի այս քաղաքականութենէն։

Իսկ Լորտ Սէսիլ հակառակ թէզ մը պաշտպանեց եւ այն կարծիքը յայտնեց թէ, պէտք չկայ Սմերիկայի որոշումին սպասել՝ քարիւղի մասին որոշում մը տալու համար։

Արտաքին փոխ նախարար Լորտ Սթէնսի պատասխանեց թէ առայժմ ո՛չ Իտալիոյ եւ ոչ ալ Եթովպիոյ կողմէ առաջարկ մը չկայ որպէս զի խորհինք խաղաղութեան պայմաններու վրայ։

Կը փափաքինք սակայն որ պատերազմը կարելի եղածին չափ շուտ աւարտի։ Բայց խաղաղութեան դատին նպաստաւոր չէ ընել այնպիսի թելադրութիւններ, որոնք պիտի քաջալերէին Իտալիան պայքարը շարունակելու։

Զորս դաշնագիրները պատռելով, Իտալիա այնպիսի դերք մը բռնեց որ Ազգաժողովը ստիպուած էր կա՛մ պատիժներ գործադրել կամ խոսովանիլ որ անկարող է։ Պատիժներու գործադրութեան սաստկանալը Իտալիոյ վրայ իր ազդեցութիւնը կը գործէ։ Ժամանակը չէ եկած ըսելու համար թէ Ազգաժողովը ի՞նչ չափով պիտի յաջողի եւ կամ ի՞նչպէս պիտի գործէ վերջ տալու համար պատերազմին։

Այժմէն չենք կրնար ըսել նաեւ թէ աշխարհի պիտի ապացուցանենք թէ յարձակումը բան մը կ'արտադրէ։ Պէտք է սպասել։ Եւ լաւատես եմ եւ կարծեմ թէ Ազգաժողովին ջանքերը յաջողութեամբ պիտի պակուին։

Քարիւղի արգելքը Ազգաժողովէն կախում ունի։ ան է որ պիտի որոշէ թէ այս արգելքը արդիւնաւոր պիտի ըլլա՞յ թէ ոչ։

Ամէն պարագայի, Անգլիա մինաեղ ո եւ է պատերազմ չպիտի մղէ Իտալիոյ դէմ։

Ընտրական օրէնքի վիճաբանութիւնը

ՓԱՐԻԶ 19.—Առաւօտեան նիստին, Երեսփ. Ժողովը շարունակեց ընտրական օրէնքին վիճաբանութիւնը և 218ի դէմ 292 քուէով մերժեց ընկերվարական բանաձեւ մը, որ կ'առաջարկէր համեմատականի ընտրութիւններուն ջնջումը։ Ժողովը նոյնպէս մերժեց արմատականներուն ներկայացուցած ուրիշ բանաձեւ մըն ալ, որ նոյնպէս կ'առաջարկէր համեմատականի ընտրութեանց ջնջումը և ուրիշ փոփոխութիւններ։ Ժողովը մերժեց նաեւ աջակողմեանններուն ներկայացուցած մէկ բանաձեւը որ կ'առաջարկէր միայնակ համեմատական ընտրութիւններ։

Փրոֆ. Ժէզի խնդիրը

ՓԱՐԻԶ 19.—Ուսանողները այլեւս անտարբեր կը մնան Ժէզի խնդրին հանդէպ, բայց կը պնդեն որ ներում խնդրուի նախագահ Ալիքսէն, որ յարձակման ենթարկուեցաւ ոստիկանի մը կողմէ։

Ֆրանսական փոխառութիւնը

ԼՈՆՏՈՆ 18.—Ֆրանս. փոխառութեան համաձայնութիւնը Սակարանին կողմէ համակրութեամբ ընդունուեցաւ։ Մամուլը եւս շատ նըպաստաւոր կ'արտայայտուի։ «Թայմզ» դիտել կուտայ թէ ան է մասնաւոր երաշխաւորութիւն չպահանջուեցաւ Ֆրանսայի Դրամատունէն։

Ի՞ՆՉ Կ'ԸՍԷ ԵԼՄՏ. ՆԱԽԱՐԱՐԸ

ՓԱՐԻԶ 19.—Ելմտական նախարար Բէնեիյէ Ֆրանս. փոխառութեան յաջողութեան վրայ խօսելով, մամուլին յայտարարեց թէ 1935ին Ֆրանսայէ բաւական ոսկի դուրս ելած ըլլալով, հրապարակը նեղուեցաւ։ Ահա Փարիզի հրապարակին այս տժգոյնութիւնը է որ պատճառ եղաւ Լոնտոնի մէջ կնքել այս փոխառութիւնը։ Բնաւ խնդրոյ նիւթ չեղաւ ոեւէ փոխարինութիւն ընել այս փոխառութեան դէմ։

Հիթլէր Կուսթրինի թաղման առթիւ սպառնական խօսքեր ըրաւ Հրէից մասին

ԳԵՐԼԻՆ, 19.— Տաւօսի մէջ Հրեայի մը կողմէ սպաննուած նացի գործակալ Կուսթրինի Շվէրինի մէջ տեղի ունեցած յուղարկաւորութեան Հիթլէր անձամբ ներկայ գտնուեցաւ եւ հետեւեալ կերպով ամփոփեց իր դամբանականը.—

«Այս ոճիրին պատասխանատուն եւս Հրէութիւնն է, բայց անոր այս մարտահրաւէրին մենք ալ պիտի պատասխանենք։ Այս ոճիրը Գերմանիան չի տկարացներ, այլ ա՛յն անիծեալ ուժը որ այս ոճիրը գործադրեց»։

Հիթլէրի այս խօսքերը Գերմանիոյ Հրեաներուն դէմ փոխ վրէժի սպառնալիքի ձեւով կը մեկնուին։

Ազգ. Պաշտպան. խնդիրը Անգլիոյ մէջ

ԼՈՆՏՈՆ, 19.— Մ. Գլոտուին այս առաւօտ նախարարական նոր ժողով մը գումարեց, դիւրացնելու համար ազգ. պաշտպանութեան ծրագրին զանազան մասերուն քննութիւնը։

ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՖՐԱՆՔԵՒՌՈՒՍ ՈՒԽՏԻ

Ֆրանս. խորհրդարանին մէջ

ՓԱՐԻԶ, 19.— Կոս օրէ վերջ Խորհրդարանը շարունակեց Ֆրանքեւռուս ուխտին վաւերացման վիճաբանութիւնը։

Աջակողմեան Մարսէլ Հէրօ եւ Հանրիօ շեշտեցին վաւերացման վտանգը, յայտնելով թէ այս կերպով Գերմանիոյ հետ համաձայնութեան ամէն դուռ պիտի գոցուի, մինչդեռ օգտակար պիտի ըլլար աշխատիլ անոր հետ համաձայնութեան մը գալ, ինչպէս որ եղաւ Իտալիոյ հետ հակառակ խոր տարակարծութեանց։

Մ. Թէթենժէ, կեդրոնէն, պէտք զգացուց Արեւելքի ուրիշ ազգերու հետ եւս նոյնանման ուխտեր կնքելու, որպէս զի Գերմանիա այն տպաւորութիւնը չունենայ թէ իրեն դէմ մեքենայութիւն մը կը սարքուի։

Տեղեկաբեր Թորէս պատասխանեց ըսելով որ Ուխտը միշտ բաց կը մնայ Գերմանիոյ համար եւս։

Նախագահ Մ. Գուիսօն այնպէս կը գուշակէ թէ, ուխտին վերջնական քուէարկութիւնը պիտի կարենայ կատարուիլ յառաջիկայ շաբթուան սկիզբը։

ՍՊԱՆԻՈՅ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԴԱՀԼԻՃԸ ՀՐԱԺԱՐԵՑԱՒ

Կացութիւնը սպառնալից

Այլեւս ստոյգ է որ ծայրայեղ տարրերը (ընկերվարական եւ համայնավարներու ժողովրդական ճակատը) ընտրութեանց մէջ շահեցան։ Այս արդիւնքը պիտի պարտադրէ հրաժարելու թէ՝ դահլիճը եւ թէ Հանրապետութեան նախագահը։

Զախերը արդէն գործի սկսան։ Կառավարութիւնը թոյլատրեց փակուած ժողովրդական ակումբներու վերաբացումը ե. ընդհ. ներուն շնորհեց քաղաքական բանտարկեալներուն։

Ամէն քաղաքի մէջ ցոյցեր տեղի կ'ունենան, որոնց ընթացքին մահեր եւ վիրաւորներ կան։

Ընդհ. գործադուլ հռչակուած է։

Պարսէլօնայի մէջ անջատողական շարժումը արթնցաւ։ Ըմբոստութիւններ կը պատահին ամէն տեղ։ Ընդդիմադիր պարագլուխներ Սպանիայէն փախուստ կուտան։ Ասոնց մէջ կը գտնուին հին նախարարներ, որոնք 1934ի ըմբոստութիւնները խիստ միջոցներով զսպած էին։

ԶԻՆ. ԴԻԿՏԱԹՕՐՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 18.— Դահլիճը կորովի միջոցներ ձեռք առաւ ծայրայեղներուն կողմէ պետական հարուածի փորձերը արգիլելու համար։

Բարձրաստիճան սպաներ միապետական շարժումի մը գլուխը անցած են կ'ըսուի։

Զօր. Կոտէլ ձերբակալուեցաւ։ Կ'ըսուի թէ զօր. Ֆրանքօ եւս ձերբակալուեցաւ, բայց լուրը վերջէն հերքուեցաւ։

Ոստիկանական բոլոր ուժերը շարժման մէջ են։ Ընկերվարական եւ համայնավար երիտասարդները շարժման մէջ դրուեցան եւ զինուեցան։

Կը կարծուի թէ վարչապետ Փօրնէլա այսօր իր հրաժարականը պիտի տայ եւ իրեն պիտի յաջորդէ Ազանա։

Դահլիճը կ'աճապարէ իր հրաժարականը տալու, վախնալով որ բանակին մէջ խռովութիւններ կը ծագին եւ ծայրայեղները նոր անկարգութիւններու տեղի կուտան։

ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐԸ ԿԸ ՀԵՐՔՈՒԻՆ

ՄԱՏՐԻՏ 17.—Զինուորական ըմբոստութիւններ ծագած ըլլալու մասին եղած զրոյցները ծայրայեղներու կողմէ լերիւրուած են, արդէսզի գայլիճը, առանց սպասելու նոր Գորթէզին գումարումին՝ իր հրաժարականը տայ։

Ո՞ՒՐ Կ'ԵՐԹԱՅ ՍՊԱՆԻԱ

ՓԱՐԻԶ 19.—Մամուլը միահամուռ կը հարցնէ թէ ո՞ւր կ'երթայ Սպանիան։

«Ֆիգարօ» կը գրէ.—Գրեթէ իրարու հաւասար երկու խմբակ զիրար կը դիմագրաւեն միակ Խորհրդարանի մը մէջ։ Կեդրոնի կուսակցութիւնը ոչ եւս է։ Ի՞նչ պիտի պատահի հիմա երբ այս երկու խմբակները կը յաւակնին իրենց կողմ ունենալ մեծամասնութիւնը։

«Ծիկաւօ» կը գրէ.—Սպանիա նշաւակ եղած է ընկերային, զաւառային և քաղաքային պայքարներու։ Ոեւէ տիրապետող ընդհանուր հոսանք մը չգտնուելուն համար, անորոշութեան մէջ կը մնայ։ Անոր այժմ ենթարկուած երկու հոսանքները ժխտական ըլլալով, ոչ տեւական կացութիւններ կը ստեղծուին։ Այս երկիրը արտաքին վտանգներու հոգը չունենալուն համար, շատ կը զբաղի ներքին վէճերով։

«Փբթի Փարիզիէն»ի թղթակցին Վալտէրօս հեռեւեալը յայտարարեց.—Կացութիւնը ծրոյ է։ Զախերը անյուսալի յաջողութիւն մը ունեցան, բայց Գորթէզին մէջ հազիւ 10 ձայնի մեծամասնութիւն պիտի ունենան, որով ուժերը գրեթէ հաւասար են։ Կառավարական տեսակէտով շատ վտանգներ կը ներկայացնէ այս աստիճան մեծամասնութիւն մը։ Հաւանաբար երկու խմբակները իրենց ծայրայեղ տարրերէն կը քաշուին և կը միանան։

«Մաթէն»ի թղթակիցը կը գրէ.—Ընկերվարականները խառն դահլիճի չպիտի մասնակցին։ հաւանաբար Ազանա պիտի կազմէ նոր դահլիճը, իրեն պահելով պատերազմական նախարարութիւնը։

ՄԱՏՐԻՏ 19.—Կառավարութիւնը հրաժարեցաւ։

ՄԱՏՐԻՏ 19.—Հակառակ անոր որ ընտրութեանց արդիւնքը դեռ պաշտօնապէս յայտնի չէ, հաւանական կը նկատուին հետեւեալ արդիւնքները.—Զախեր՝ 233, աջեր՝ 144, կեդրոն՝ 45։

ԻՏԱԼԵՒՀԱՊԷՇ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Հապէշ կառավարութիւնը լուր չունի մեծ ճակատամարտի մասին

ԻՏԱԼ. ՕԴԱՆԱՒԻ ՄԸ ԱՀԱՒՈՐ ԱՆԿՈՒՄԸ ԱԿԱՆԱՏԵՍԻ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

ՏԷՍԻԷ, 19.— Ըէսթէրի թղթակցէն.— Տէսիէէ մեկնելուս, վտանգաւոր ճամբորդութենէն մը յետոյ հասայ ադէսին վայրը, Վալոյի ուղղութեամբ։ Արշալոյսին իտալական օդանաւերու ռմբակոծումէն առաջ եկած անհաւատալի քաոս մը կը տարածուէր առջեւս։

Առաջին լուրերը չուշացան հաղորդել թէ, զինուոր մը վիրաւորուած է Իսկոյն բժիշկի մը և դեղերու ընկերակցութեամբ ճամբայ ելա՞ք փրկելու վիրաւորը, որուն մէկ ոտքը կարուած, դանկը ջախջախուած էրև կը ասոսալէր ժարմնէն ասացած ծանր վէրքեր։

(Շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

Իտալեւգերման տեսակցութիւններ

ՀՌՈՄ 19.—Մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայուի գերման դեսպան Ֆոն Հասէլի ճամբորդութեանց։ Դեսպանը անցեալ շաբթու Միւնիխ գնաց, ուր Հիթլէրի հետ տեսակցեցաւ, հոս վերադառնալով տեսակցաւ Սուվիչի հետ և հիմա դարձեալ Պերլին կը մեկնի։

ՍՅՍ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԵԾ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ակներեւ է այս տեսակցութիւններուն մեծ կարեւորութիւնը։ Արդարեւ, յայտնի է որ Գերմանիա արտաքին քաղաքականութեան մէջ նոր ուղղութեան մը կը հետեւի, որ է յաջորդաբար իր դեսպանները Պերլին հրաւիրել և անոնց մասնաւոր հրահանգներ տալ։

Հռոմի մէջ իրազեկ շրջանակները կ'ըսեն թէ, Իտալիա և Գերմանիա կը բարակցին գտնելու համար թէ Գերմանիա ի՞նչ կերպով կրնայ առաւելագոյն օգտուիլ Ափրիկէի պատերազմէն Եւրոպայի մէջ ստեղծած կացութենէն, և փոխադարձաբար Իտալիա ի՞նչպէս կրնայ օգտուիլ Գերմանիոյ նոր քաղաքականութենէն։

Սովետները փոխառութի՞ւն կը կնքեն ՖՐԱՆՍԱՑԷՆ

ՓԱՐԻԶ 19.— «Փ թի Փարիզիէն» կը գրէ թէ ելմտական յանձնաժողովը երէկուան գումարումը գլխաւորաբար յատկացուեցաւ Տրլաւթէրի առաջարկին վիճաբանութեան։

Այս առաջարկով, Տրլաւթէրի կը պահանջէր Սովետ կառավարութեան ոեւէ վարկ չբանալ, մինչեւ որ ան միջոցներ ձեռք առնէ՝ գոհացում տալու համար ցարական փոխառութեանց մասնակցող Ֆրանսացիներու իրաւունքներուն։

Անգլիա քարիւղի պատիժին գործադրութիւնը կը պահանջէ

ԻՏԱԼԻԱ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՑ ԼՔԵԼ ԱՒՍՏՐԻԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ 19.— «Տէյլի Թելէկրաֆ»ի դիւանագիտական թղթակցին համաձայն, անգլ. դահլիճը մտերը վերստին պիտի զբաղի քար ուղի արգելքի խնդրով։ Հաւանաբար պատիժներու յանձնաժողովին պիտի առաջարկուի գումարուիլ Մարտ 2ին Ժընեւի մէջ, փոխանակ Մարտ 9ին, որ նախապէս որոշուած էր։

Կառավարական շրջանակները կը խորհին որ Մաքալլէի հարաւակողմը Եթովպիացիներու կրած պարտութիւնը կացութիւնը ալ աւելի նպաստաւոր կը դարձնէ, մանաւանդ Եթովպիացիներուն համար որ ալ աւելի նուազի ռազմամթերքի պաշարը։ Եթովպիական դիմադրական ուժին տկարացումը, պատճառ դարձած է հարաւային ճակատին վրայ յարձակողականի նոր պարտաստութեանց։ Այս պայմաններուն առկայութեամբ կառավարութիւնը համաձայն Ազգաժողովի միւս անդամ պետութեանց հետ, պիտի ուզէ ուսումնասիրել այն բոլոր միջոցները, զորս պէտք է ի սպաս դնէ նախայարձակին «զոհին» ականատես չի դառնալու համար։

Իսէն ի ժամոյ անձամբ ներկայ պիտի գտնուի 18երու քննիչներ նիստին. այն պարագային երբ քարիւղի արգելքը կարելի չպիտի ըլլայ կիրարկել, ուրիշ միջոցներու կիրարկումը նկատի պիտի առնուի։

ԻՏԱԼԻԱ ԿԸ ՊԱՏԱՍԽԱՆԷ

ՀՌՈՄ 19.—Հավասի թղթակցէն.—Կիսապաշտօնական շրջանակները կ'ըսեն որ Սթրէզայի կամ Լօքարնոյի յանձնաժողովին Իտալիոյ կողմէ բռնաբարումը կախում ունի Ֆրանսայի և Անգլիոյ ընթացքէն։ Անգլ. վերաքննման մասին, այսահեղգերման թէզին մեր տեսակէտ մը կը պաշտպանուի։

Արդարեւ, ասիկա պատերազմի վտանգ մը և կայսերապաշտ թեան սպառնալիք մը կը նկատուի։ Աւստրիոյ անկախութեան հարցին անդրադառնալով, ոչ մէկ տարակոյս որ Իտալիա կը լքէ Աւստրիան։ Իրականին մէջ, եթէ Իտալիոյ ջանքն է պահպանել միջազգային քաղաքականութեան կարգ մը տեսակէտները ի մասին Գերմանիոյ շահերուն, ասոր փոխարէն կան Աւստրիոյ վերաբերեալ կարգ մը գերմանական հաւատիքներ։

Վերջապէս, շատ մեծ ուշադրութեամբ կը հետեւին Հռոմի մէջ սովետ քաղաքականութեան։ Ամէն լուծում Դանուբեան հարցին, որ պիտի պարտադրէ Ռուսիոյ միջամտութիւնը, դժգոհանքով պիտի դիմաւորուի։ Կը կարծուի որ Սուվիչ ցոյց պիտի տայ Աւստրիոյ արտաքին նախարար Ուլանիչի այն վտանգը, որ պիտի ծագանայ Մոսկուայի մասնակցութեամբ Դանուբեան հարցին ամէն կարգի լուծումէն։

ՀԱՊՍՊՈՒՐԿԵԱՆ ԿՆՃԻՌԸ
ՓՈՔՐ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ՖՐԱՆՍԱ

(Պուքրէյի մեր աշխատակցէն)

Անցնող վերջին շաբաթները՝ դիւանագիտութեան համար գործունէութեան մեծ առիթներ եղան։ Դիւանագէտներուն խառնուեցան նաեւ Թագաւորներ և միջազգային մամուլը երկարաձգեալ մեկնաբանեց անոնց յայտարարութիւնները, նոյնիսկ այսինչ տողն ու այսինչ բառը։

Անգլիոյ Թագաւորին մահը, անշուշտ պատճառ մըն էր լոկ։ Կրակը կը վառի ու կաթսաները կարմրած են։ Թագաւորին մարմինը դեռ հողին չյանձնուած, եւրոպացի դիւանագէտները — յուղարկաւորներ — լծուած էին տենդագին աշխատանքի։

Լոնտոնէն վերջ՝ շուտով փոխադրուեցաւ Փարիզ, ուրկէ անցաւ ռումէն Թագաւորը՝ իր դիւանագէտներու և զօրավարներու շքախումբով, Պորիս Թագաւորը, և ուրիշ երկիրներու վարչապետներ ու արտաքին նախարարներ։

Թագաւորական և դիւանագիտական խօսակցութեանց մթակ առանցքը կազմեց Լոնտոնի և մասնաւոր Փարիզի մէջ՝ ընդհ. պատերազմի մը վտանգը։ Պատերազմին հովը, սակայն, ժամանակէ մը ի վեր, միայն Հապէշիստանէն չէ որ կը փչէ։ Մեր քիթին տակ, Եւրոպայի մէջ, կը տիրէ այնպիսի մթնոլորտ մը որ կրնայ մէկ օրէն միւսը խառնակիլ և անաւոր փոթորիկներ առաջ բերել։ Կատակ չեն վերցներ գերման սպառազինութիւնները, հունգարական վերաքննութիւնը, Անշլուսը և Հապսպուրկներուն կնճիռը։

Ահա այն կարեւոր հարցերը որոնք վէճի նիւթ եղան վերջերս Փարիզի մէջ և որոնց լուծումը չատ ալ հեշտ չէ։

Փոքր Համաձայնութիւնը, որ կը կազմեն Աւստրիոյ ժառանգորդ երկիրները, ամէնէն աւելի պիտի հեռաքրքրուէին բնականաբար, այդ երկրին ամէն մէկ շարժումին, ներքին թէ արտաքին, վարչական, մէկ խօսքով՝ ճակատագրին։ Անոնք շատ աւելի կը զբաղին Օ. Թօն արհիդուքսին «պատոյներով» քան զոր. Կրաֆիանիի յաղթանակներով։

Աւստրիոյ վարչապետ Շուշնիկի վերջերս Փրակա կատարած այցելութիւնը եթէ լաւ մեկնաբանութեանց տեղի տուաւ, սակայն, փոխ վարչապետ Սթարհէմպէրկի Փարիզ այցելութիւնը չափազանց աւելցուց յուսահատութիւնը։ Քանի մը օր վերջ ալ, Օթօն արհիդուքսը Փարիզ կը հասնէր։

Ասիկա պարզ հանդիպում մը չէր, այլ կանխապատրաստուած ծրագրի մը արդիւնք։ Զուգահեռաբար չարժման մէջ էին, Աւստրիոյ մէջ թէ արտասահման, «վերահաստատութեան բոլոր կողմնակիցները։»

Իշխան Սթարհէմպէրկ Փարիզի մամուլին յայտարարեց թէ — նկատելով տիրող մթնոլորտը — «Հապսպուրկներու վերահաստատութեան խնդիրը այժմէական չէ» կամ ներկայ պարագաներու մէջ յարմար չէ անոր վիճաբանութիւնը»։

Այս երկու նախադասութիւնները բաւական էին բռնկեցնելու Փոքր Համաձայնական մամուլին պէնզինի թիթեղները։ Որովհետեւ, վաղը երբ պարագաները ներեն՝ ժամանակը յարմա՞ր պիտի ըլլայ կամ Հապսպուրկներու վերադարձի խնդրը այժմէակա՞ն պիտի դառնայ, թէ՝ այսօր ան չի կրնար ուռուցմասիրուիլ ու լուծուիլ, բայց առաւել կամ նուազ հեռաւոր պարադայի մը մէջ՝ պիտի ուռուցմասիրուի և լուծուի։ Ա՞յս ըսել կ'ուզէ Աւստրիոյ փոխ վարչապետը։ Անշուշտ։

Ահա թէ ինչո՞ւ կառղած են տեղւոյն նոյնիսկ ծանրգլուխ թերթերը, առանց նկատի ունենալու տրամաբանական այն հաւանականութիւնը թէ՝ ինչ որ ցայսօր անժամանակ է խնդիրի մը լուծման համար, կարելի է վաղը հասունցայ նաեւ վախճանական լուծումը դտնէ։

Այո՛, Փարիզի դեսպաններու խորհրդաժողովին վճռական որոշումը կայ, որուն համաձայն՝ Հապսպուրկեան Տան բոլոր անդամները ընդմիշտ հրաժարեալ կը նկատուին ա՛չ միայն Աւստրիոյ և Հունգարիոյ գահէն, այլ անոնցմէ և ոչ մէկը չի կրնար նոյնիսկ գահ բարձրանալ եւրոպական ուրիշ ո՛եւէ երկրի մը մէջ։

Եւեցած այս որոշումէն, Փոքր Համաձայնութեան հեղինակաւոր և իրաւասու ներկայացուցիչները, միշտ և ամէն առիթի, իրենց ձայնը կը բարձրացնեն խնդրոյ մը համար՝ զոր ընդմիշտ փակուած կը նկատեն և զոր աւստրիական մամուլը կը կոչէ «Հապսպուրկներու վերադարձի խնդիրը։»

Այս հիման վրայ էր որ անցեալ տարի Պլէրի մէջ գումարուող Փոքր Համաձայնութեան մշտական խորհուրդը նոր կարգախօս մը բանաձեւեց որ կը վերջանար «Ո՛չ, ոչ երբեք» բառերով։

Ռումէն նախարար Թիթուլէսքու այս իմաստով կ'արտայայտուի միշտ և յամառ պայքարող մըն է Հապսպուրկներու վերադարձին դէմ։ Նոյն իմաստով արտայայտուեցաւ նաեւ ռումէն Քարոլ Թագաւորը Փարիզի մէջ, փարատելով կարգ մը կասկածներ։ Պէնէշ, Զեխոսլովաքիոյ արդի նախագահը երբ արտաքին նախարար էր, աւելի բուռն կերպով արտայայտուած է։ «Հապսպուրկներու վերադարձը Աւստրիոյ կամ Հունգարիոյ գահը՝ պատերազմ կը նշանակէ»։

Ու. վերջապէս եուկոսլաւ վարիչներ բացարձակապէս դէմ են Հապսպուրկներու վերադարձին։ Լազար Մարքովիչ, նախկին նախարար և Եուկոսլաւիոյ Ժընեւի պատուիրակը, վերջերս հրատարակած իր գրքին մէջ, իր երկրին զգացումներուն թարգման ըլլալ կը կարծէ երբ կը գրէ թէ Անշլուսը և Հապսպուրկներու վերադարձը հաւասարապէս երկու վտանգներ են որոնք պատերազմ կ'առաջնորդեն։

Ինչպէս կը տեսնուի, Փոքր Համաձայնութիւնը միահամուռ եւ բուռն կերպով դէմ է Աւստրիոյ մէջ վարչաձեւի մը փոփոխութեան այն նկատելով աղիտաբեր խաղաղութեան և ժառանգորդ երկիրներու ապահովութեան։ Բայց, միւս կողմէ, ան կը փափաքի՝ քաղաքական և անտեսական հասարակաց շահերու հիման վրայ, ուր պէտք է տիրապետէ դաշնագրերը յարգելու ոգին, բ ռեկոմական յարաբերութիւններ մշակել այդ պետութեան հետ։

Խնդիրը, սակայն, այստեղ չի լուծուիր։ Միայն Փոքր Համաձայնութեան փափաքովը չի վերջանար։ Ուրիշ ազդակներ կան որոնք մտածել կուտան նոյնիսկ մեծ պետութեանց, որոնց համար Աւստրիոյ վիճակը երբեք կայուն չէ։ Անակնկալներ կրնան վայրկեան առ վայրկեան պայթիլ ու Եւրոպան դնել զարհուրելի կատարուած իրողութեան մը առջեւ։ Ի՛նչ խօսք, որ անոնց գլխաւորն է Անշլուսը։ Ֆրանսան մանաւանդ, կը սարսափի անկէ։ Իտալիա՞ն ալ, որուն ապագային մէջ ցամաքն ալ իր խօսքը ունի։ Եւ որպէսզի Անշլուսի ծրագիրը միանգամ ընդ միշտ ձախողի, Ֆրանսայի վարիչները շատ ալ զէշ աչքով չեն նայիր Ֆըրանսասէր վէհապետի մը Աւստրիոյ գահը բարձրանալուն։ Թագաւորի մը ներկայութիւնը Վիեննայի մէջ, աւելի պիտի ամրացնէ ժողովուրդին միութիւնը և պիտի ծառայ գերման կամ ուրիշ բռնաբարումի մը դէմ, կը խորհին անոնք։

Ու Ֆրանսա դեռ չէ կրցած խօսք հակցնել Փոքր Համաձայնութեան վարիչներուն։ Ֆրանսայի միջամտութեամբ, Փոքր Համաձայնութիւնը շատ մը խնդիրներ լուծեց։ Աւելի դժուարին։ կը թուի թէ դեռ ժամանակը յարմար չէ, ինչպէս կ'ակնարկէր իշխան Սթարհէմպէրկ։

Դաշնագիրներու կնքուած ատեն, երէկ, չկային այն վտանգները, որոնք գոյութիւն ունին այսօր։

ՀՕՐԻՕՆ

ՌՈՒՍԵՐԸ Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Այժմ Խորհրդային Միութեան սահմաններուն մէջ գտնուող բուն ռուս ժողովուրդը կը կազմէ ընդհանուր բնակչութեան հարիւրին 40ը։ ըստ վերջին մարդահամարին՝ ռուսերը 77 միլիոն են. իսկ այդ թիւէն դուրս կան նաև այլ ազգեր, որոնք թէև բուն իսկ ռուս ցեղէ չեն, բայց իրր մայրենի լեզու կը խօսին ռուսերէնը, այդ ռուսաբարբառ ժողովուրդին հետ միասին հաշուելով ռուսերուն թիւը կը բարձրանայ 84 միլիոնի։

Հին Ռուսիան մեռած է ասկէ ետք, անոր հետ միասին անյայտացած է այն ծանօթ ազգայնական ոգին, որ կը յայտնուէր բոկրմ. ներով (հրեաներու ջարդ), խարազանով և ասիական բռնութեամբ, որ բուն ռուս ժողովուրդին յատուկ չէր, այլ իրականին մէջ ռուս ազգանիին և շահագործող դասակարգին դիմագիծն էր։

*** Այս տարի Խ. Հայաստանի պահածոյի և անունդի հետ կապուն ունեցող գործարաններու շինութեանց համար կառավարութիւնը յատկացուցած է 14 միլիոն բուպլիի վարկ մը։

մաձայնութիւնը միահամուռ եւ բուռն կերպով դէմ է Աւստրիոյ մէջ վարչաձեւի մը փոփոխութեան այն նկատելով աղիտաբեր խաղաղութեան և ժառանգորդ երկիրներու ապահովութեան։ Բայց, միւս կողմէ, ան կը փափաքի՝ քաղաքական և անտեսական հասարակաց շահերու հիման վրայ, ուր պէտք է տիրապետէ դաշնագրերը յարգելու ոգին, բ ռեկոմական յարաբերութիւններ մշակել այդ պետութեան հետ։

Խնդիրը, սակայն, այստեղ չի լուծուիր։ Միայն Փոքր Համաձայնութեան փափաքովը չի վերջանար։ Ուրիշ ազդակներ կան որոնք մտածել կուտան նոյնիսկ մեծ պետութեանց, որոնց համար Աւստրիոյ վիճակը երբեք կայուն չէ։ Անակնկալներ կրնան վայրկեան առ վայրկեան պայթիլ ու Եւրոպան դնել զարհուրելի կատարուած իրողութեան մը առջեւ։ Ի՛նչ խօսք, որ անոնց գլխաւորն է Անշլուսը։ Ֆրանսան մանաւանդ, կը սարսափի անկէ։ Իտալիա՞ն ալ, որուն ապագային մէջ ցամաքն ալ իր խօսքը ունի։ Եւ որպէսզի Անշլուսի ծրագիրը միանգամ ընդ միշտ ձախողի, Ֆրանսայի վարիչները շատ ալ զէշ աչքով չեն նայիր Ֆըրանսասէր վէհապետի մը Աւստրիոյ գահը բարձրանալուն։ Թագաւորի մը ներկայութիւնը Վիեննայի մէջ, աւելի պիտի ամրացնէ ժողովուրդին միութիւնը և պիտի ծառայ գերման կամ ուրիշ բռնաբարումի մը դէմ, կը խորհին անոնք։

Ու Ֆրանսա դեռ չէ կրցած խօսք հակցնել Փոքր Համաձայնութեան վարիչներուն։ Ֆրանսայի միջամտութեամբ, Փոքր Համաձայնութիւնը շատ մը խնդիրներ լուծեց։ Աւելի դժուարին։ կը թուի թէ դեռ ժամանակը յարմար չէ, ինչպէս կ'ակնարկէր իշխան Սթարհէմպէրկ։

Դաշնագիրներու կնքուած ատեն, երէկ, չկային այն վտանգները, որոնք գոյութիւն ունին այսօր։

ՀՕՐԻՕՆ

Ժ. ՊԷՆՎԻԼԻ ՎԵՐՋԻՆ ՅՕԴՈՒԱԾԸ

Մանչէսթրի «Լ'Էքլէր» թերթը, Ֆրանսական Ակադեմիայի անդամ ու արքայական, պատմաբան, հրապարակագիր Ժաք Պէնվիլի վերջին յօդուածը հրատարակած է անոր յանկարծական մահուան յաջորդ օրը։ «Աքսիոն Ֆրանսէզ», իր աշխատակիցին և գաղափարակիցին այդ յօդուածը արտատպած է, դայն կոչելով անոր «քաղաքական կտակը», ինչպէս նաեւ Ֆրանսայի մատուցուած անոր վերջին ծառայութիւնը։

Փարիզը այս օրերուն դարձած է Թագաւորներու, իշխաններու և վարչապետներու հաւաժողովի մը կեդրոնավայրը։ Ճոլճ Ե. Թագաւորին յուղարկաւորութենէն վերադարձին, մեր մայրաքաղաքը կանգ առաւ եւրոպական ամբողջ փայլուն սպայակոյտ մը։ Կը պակսէին, ճիշդ է, միայն Գերմանիոյ, Իտալիոյ և Լեհաստանի ներկայացուցիչները։ Խորհրդային ներկայացուցիչները Ջերեւս չէին տեսնուեր, բայց աւելի քան ներկայ էին։

Շատ բարեկամներ, շատ պատիւ։ Բայց կը նշանակէ՞ նոյնքան ալ շատ ուժ։ Բաղաքականապէս կը նշանակէ՞ շատ ապահովութիւն։ Կախում ունի։

Մեզի զինակցութիւններ կ'առաջարկուին կեդրոնական և արեւելեան պետութիւններուն հետ։ Բայց զինակցութիւններ կան, զինակցութիւններ ալ։ Զինակցութիւններ կան որ նեցուկ են. զինակցութիւններ ալ կան, որոնց մէջ նեցուկ պէտք է ըլլայ։ Առանց մէկը մերժելու կամ վհատեցնելու, անհրաժեշտ է որ գիտնանք թէ ի՛նչ տեսակ աջակցութիւն կրնանք ապասել այս կամ այն զինակիցէ մը, և թէ անո՛նք ինչ տեսակ աջակցութիւն կը սպասեն մեզմէ։

Որովհետեւ ասիկա պայմանագրութիւն մըն է, փոխանակութիւն մը, առեւտուր մը, որուն պայմանները պէտք է ճշդել առանց պատրանքներու անձնատուր ըլլալու և յստակ տեսնելով բոլոր իրողութիւնները։ Վտանգի պարագայի պէտքը փոխադարձ պիտի ըլլայ։ Ի՞նչ ունինք տալիք։ Ի՞նչ կրնանք ստանալ։

Եուկոսլաւիան, Զէխոսլովաքիան և Ռումանիան անվիճելիորէն մեզի կապուած են զանազան ատիճաններով։ Անոնք մեր բարեկամները, մեր յաճախորդներն են, Գերմանները կ'ըսեն մեր արբանեակներն են։ Տեսնե՛նք. կը՛ուզե՞նք կարգով ինչ որ զօրաւոր է և ինչ որ տկար՝ անոնց մէջ։

Զէխոսլովաքիան, նոր պետութիւն մը, որ ծագում առաւ ազգայնական և ռամկավար մտաւորականներու ըմբռնումներէն։ Աշխարհագրապէս դէշ տեղ ինկած է, ցեղայնօրէն դէշ բազադրուած է՝ ունենալով գերման լեզուն խօսող բնակիչներու խոշոր տոկոս մը, որուն մէջ կը գործէ նացիոնալիստութիւնը։ Կասկած մը պահուն Գերմանները կրնան քանի մը ժամէն Պոհէմիոյ սիրոյը հանիլ։

Եուկոսլաւիան կորովի և նոյն իսկ կատաղի մարդոց հայրենիքն է, դժբախտաբար ինքն իր մէջ շատ քիչ միացած, ինչպէս ցոյց տուաւ Աղեքսանդր Թագաւորին սպանութիւնը և ինչպէս կը հաստատէ Ուսթաշիներու դատավարութիւնը։ Եւ ի՞նչ է Եուկոսլաւիան։ Հին Սերպիան է որ մեծցաւ Խրուաթներու և Սլովոնիներու յաւելումով։

Սերպիան, զինուորներու երկիր, մենք այդ դիտե՛նք։ Անոր երեսէն է որ մենք պատերազմեցանք։ Սերպիական պատրուակ մըն էր որ 1914ի բախումը չդթայաղերծեց։ Զինուորներու երկիր՝ անոր հերոսութիւնը չարգիլեց որ հակառակ մեր ալ օժանդակութեան թշնամին երկու անգամ չարշաւէր և չգրաւէր զայն, այն ատենն որ Գերմանիոյ դէմ կռիւի երկրորդ շրջանին, արդէն հաշուին մէջ չէր Սերպիան։

Ռումանիոյ համակրանքը հաւատարիմ, անկեղծ և տաքարիւն է։ Անտարակոյս հոն կայ գերմանասէր կուսակցութիւն մըն ալ։ Ռումանիոյ մէջ իրաւունք ունին մատնանշելու թէ միւս աւանդութիւնը պէտք է գերազանցութիւնն ունենայ։

Միայն թէ Ռումանիա դեռ երիր մըն է որ աշխարհագրականօրէն նպատակուորուած չէ։ Արշաւանքներու առջեւ՝ բաց դաշտի պէս է։ Երբ 1917ին զինքը մղեցինք որ պատերազմին մէջ մտնէ, կարծեցինք թէ շատ լաւ բան մը ձեռք բերած ենք։ Քանի մը ամիսէն Մաքենզէն տէր դարձաւ և գրաւեց ամբողջ երկիրը։

Հոս ալ պէտք է հարցնել.— «Ի՞նչ պիտի պատահի յաջորդ անգամ»։ Անտարակոյս խորհրդայիններն ալ իրենց զինակցութիւնը կ'առաջարկեն մեզի։ Բայց խորհրդային թէ ոչ խորհրդային՝ Ռուսաստանը Ռուսաստան է։ Դանդաղ է քալել սկսելու համար և քիչ վտահ։ Այս վայրկեանին Զեխերուն և Ռումանացիներուն եռաւ կանգնած է և զանոնք կը մղէ։ Բայց շատ Ռումանացիներ կը յիշեն թէ անցեալին մէջ իրենք միշտ զոհն եղած են Ռուսերուն հետ իրենց զինակցութիւններուն և զիրենք վարձատրելու համար Ռուսերը իրենցմէ կորզած էին Պեսարապիան։

Մէկ խօսքով, Ֆրանսա այնքան բազմաթիւ յաճախորդներով ուրախանալէ առաջ պէտք է գիտնայ թէ ի՛նչ կը յուսայ այդքան բարեկամներէն և թէ անո՛նք ինչ կը յուսան իրմէ։ Մանաւանդ պէտք է գիտնալ թէ պատերազմի պարագային իրենց պահանջած ՝օժանդակութիւնը իրենց հայթայթելիքէն աւելի մեծ չէ, քանի որ Գերմանիա իր ամէնէն մեծ ուժերը պիտի գործածէ Արեւմուտքի մէջ։

ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԸ
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԱՍԻՆ

Փարիզի մէջ քանի մը օր առաջ տեղի ունեցած է բանախօսութիւն մը նոր Թուրքիոյ մասին, կազմակերպուած Ընկերային Գիտութեանց Միջազգ. ընկերակցութեան կողմէ, իր կեդրոնատեղիին մէջ։ Բանախօսած է Հանրի Լաֆորթ, որ քիմիական յեղափոխութեան կարեւորութիւնը չեշտելով ըսած է թէ՝ նոր Թուրքիոյ մէջ կատարուած յեղաշրջումը յիսուն տարուան ընթացքին տեղի ունեցած յեղաշրջումներուն ամէնէն արտակարգներէն մէկն է։

Զարմանալի բան մը նաեւ և կրկին պանգոկ մտաւ հագուստ փոխելու համար։

Իր ամենազեղեցիկ շրջազգեստը հագած, Վօլկայէն անցաւ։ Քարփին վրայ կառք մը առնելով, կառավարչին մօտը գնաց։ Մանկամարդ և գեղանի այրի Փօլոնաւէն ժպտուն, և որ հիանալիօրէն Ֆրանսերէն կը խօսէր, շատ հաճելի թուեցաւ ծերունի կառավարչին։ որ իրմէ խնդրած բոլոր թղթաւորութիւնները շնորհեց, և յանձնարարեց հետեւիլ առաջնորդ կրկին գալ՝ ստանալու համար Ջրիցինի քաղաքապետին ուղղուած գրաւոր արտօնագիրը։

Թրգմ. Ա. ԵՂԻԿՆԵՐՈՒ

ԶԱԽՈՂԱԾ ՄԱՀԼՓՈՐՁ ՄԸ
ՔԱՐՕԼ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԴԷՄ

Վերին հրամանով, Փարիզի մամուլը բան մը չգրեց այն մահափորձի մասին որ կազմակերպուած էր Ռումանիոյ Քարոլ Թագաւորին դէմ, երբ ան Լոնտոնէն Փարիզ կուգար Քալէի կառախումբով, կ'ըսէ Ֆրանս. շաբաթաթերթ մը։ Կառախումբին վրայ կատարուած մասնաւոր հակողութիւնը ի դերեւ հանեց այն դաւադրութիւնը, որուն զոհ պիտի երթար Ռումանիոյ Թագաւորը և կատարեալ աղէտ մը պիտի ըլլար եթէ մահափորձը յաջողէր։

Քարոլ Թագաւորը շատ լաւ ըմբռնեց կացութիւնը և ըսաւ.

— «Անոնք» կ'ուզէին զարնել զիս ալ, ինչպէս զարկին խեղճ Ալեքսանդր Թագաւորը։ Եւ աւելացուց.

— Բայց ասիկա չպիտի արգիլէ զիս որ Մոնմարթրի մէջ պատշգամ մը ընեմ։

Ռումանիոյ Թագաւորը դատնալով իր հեռաւորդներուն։ հարցուց այն առն.

— Բայց ո՞ւր է Ալպէր Սարօն։ չըլլայ որ ես պատճառ ըլլամ նոր մահափորձի մը պատասխանատուութիւնը վերագրել տալու անոր։ որով նորէն ստիպուի հրաժարելու։ Ի՞նչ պիտի ըսեն եթէ օտար Թագաւոր մը պատճառ ըլլայ Դահլիճ մը տապալելու։

Թէև Քարոլ Թագաւորը չտապալեց Սարոյի Դահլիճը... Բայց իր «հեռաւորդներուն» քունը փախցուց, աւելի խիստ հսկումի ենթարկելով զանոնք։

ԳԻՒՂԱՑԻԻ ԶԱՒԼԱԿ
(ԶԵԽՈՍԼԱՎԱՔԻՈՅ ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ)

Փարիզ՝ արքայական հիւրերէն ետք ունեցաւ իր քաղաքագէտ հիւրերը, արտաքին գործերու նախարարներ, որոնց մէջ ուշագրաւ է ներկայութիւնը Պ. Հոցայի, Զեխոսլովաքիոյ վարչապետ և արտաքին գործերու նախարարը, որ յատկապէս եկաւ ներկայ ըլլալու Ֆրանսացի ազգին կողմէ Զեխոսլովաքիոյ նախկին հանրապետութեան նախագահ Մասարիքի հոգեհանդիսին։

Այս հանդէսը, ինչպէս տրուած էինք, տեղի ունեցաւ շաբաթ մը առաջ Սորպոնի մեծ ամփիթատրոնին մէջ, ի ներկայութեան Ֆրանսայի հանրապետութեան նախագահ Պ. Ալպէր Լեբրէոնի և դիւանագիտական ու պետական ներկայացուցիչներու։ Կը նախագահէր վարչապետ Ալպէր Սարօ, որ խօսեցաւ մը Զեխոսլովաք պետութեան հիմնադրի մասին։ Խօսեցաւ նաեւ արտաքին գործերու նախարար Պ. Ֆլանտէն, որոնց պատասխանեց Պ. Հոցա, որ Պ. Մասարիքի և Պէնէշի ամէնէն հին գործակիցներէն մին եղած է։

Պ. Հոցայի հայրը երկրագործ մըն էր. որով ան իր փայլուն ապարէզին տիրացաւ իր անհոգականն ջանքերով և յարատեւ աշխատութեամբ։ Հոցա չի ծածկեր իր համեստ ծագումը և կ'ըսէ թէ ինքն «Դանուբի մէկ գիւղացիին զաւակն է»։

Իրականին մէջ Հոցա չեխ մամլարանի ուսուցիչ՝ վերջին ծայրագոյն բրամիտ անձ մըն է և իր համակերեւոյթին տակ կը պահէ թաքնցող ուշիմութիւն մը։

Պ. Հոցա նաեւ լեզուագէտ մը է, տեղեակ ութը լեզուներու։ բոնցմով կրնայ արտայայտուիլ մենագիրին եղանակով։

"ԱՐԵՒԵԼՔ„Ի ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ

ԻՆՉՈ՞Ի

ԼԷՕՆ ԹՕԼՍԹՕՅ

Միկուրոքի լսելով կնոջը զուարթագին շաղակրատութիւնը, կը մոռնար իր ենթարկուած անհանգստութիւնը, զինքը տանջող տագնապն ու ծարաւը, հաճոյք կը զգար անոր ուրախութենէն։

Երկրորդ օրուան վերջաւորութեանը, մշուշին մէջէն տարտամ տեսարաններ սկսան նշմարուիլ. Վօլկա գետը և Սարաթօֆ քաղաքը հատած էին Խազախը, որուն աչքերը տեսնել վարժուած էին դաշտին հորիզոնին մէջ, յատակ կ'եր

ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՐԻՒՇՏԻ ԱՐԱՍԻ

ԿԱՐԵՒՈՐ ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՊՈՒԼԿԱՐ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐՈՒՆ

ՍՈՎԵԷԹ ՌՈՒՍԻԱ ԱԼ ՋԱՏԱԳՈՎ ՊԱԼՔԱՆՆԵՐՈՒ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ

Սոֆիայէն կը հաղորդեն թէ, Թուրքիոյ արտաքին գործավար Թէվֆիք Ռիւշտիւ Արաս, որ նաւ խորդ օր քաղաքս դարձաւ, հեռաւ եալ յայտարարութիւնները ըրած է պուլկար լրագրողներուն, Սոֆիան ձեն անցած պահուն։

«Ձեր յարգելի թագաւորին հետ, ինչպէս Լոնտոն և Փարիզ, հիմա ալ Վիեննայէն Պելկրատ ճամբու ընթացքին, պատիւը ունեցայ տեսակցելու։ Մեծ բաղդաւորութիւն մըն է ասիկա ինծի համար։ Նոյնպէս բարեգէպ է այս հանդիպումը, թուրք և պուլկար բարեկամութեան համար։ Ձեզի ալ կը կրկնեմ այն, ինչ որ ըսեր էի Փարիզի «Ճմֆիօր մասիօն» թերթին։

Պալքանեան Ուխտի անդամները ամէն ջանք կը թափեն, որպէս զի Ուխտէն դուրս մնացած երկիրներն ալ մտնեն անոր մէջ։ Յաւելեալ Մարտին գումարուելիք Պելկրատի մեր Համաժողովին նկատի պիտի առնենք Պուլկարիոյ անդամակցութեան հարցը։ Պուլկարիա որքան տեսն որ կը մնայ Ազգաժողովին մէկ անդամը, ոչ մէկը կը մտածէ շարժիլ անոր դէմ։

Թուրքապուլկար յարաբերութեանց գալով, այս միջոցիս շատ անկեղծ են անոնք։ Այլևս ո՛չ մէկ սեւ ամպ մնացած է հորիզոնին վրայ։ Եւրոպայի հորիզոնին վրայ ալ արդէն պատերազմի ոչ է ամպ գոյութիւն չունի։ Զանազան ամրապընդել խաղաղութիւնը, օգտուելով բոլորին դէպ ի խաղաղութիւն տացած բաղձանքին։

ԳԱՐԱԽԱՆ ԱԼ ԿԸ ԽՕՍԻ

Էյոն Գարախան, Սովեէթ Ռուսիոյ Անգարայի դեսպանը, որ Բիւշտիւ Արասի հետ Եւրոպային միասին կը վերադառնայ Թուրքիա, իր կարգին, հեռաւեալ յայտարարութիւնը ըրած է պուլկար լրագրողներուն.

Սովեէթ Ռուսիա մասէն կը շարունակուի Պալքանեան երկիրներու խաղաղութեան և անոնց փոխադարձ յարաբերութեանց բարւոքումի հարցով։ Այս բարեկամական քաղաքականութիւնն է որ կը հետապընդէ Մոսկուա՝ Պալքաններու մէջ։ այսինքն ճիշտ հակառակը ցարական իշխանութեան քաղաքականութեան։ Այսպէս, ջերմապէս կ'ուրախացնէ մեզ թուրքեւ պուլկար յարաբերութեանց անկեղծ հանդամանքը և մեզ կը մղէ աշխատիլ այդ ուղղութեամբ զօրավիգ ըլլալու։ Ներկայիս, հաստակամ անցեալի դէպքերուն, շատ լաւ են թուրքապուլկար փոխյարաբերութիւնները։ Խորհրդային Ռուսիա, Պալքաններու խաղաղութիւնը ապահովելու տեսակէտով, իր դրական ազդակ մը կ'ընդունի Պալքանեան Ուխտը։

Թուրքասովեէթ յարաբերութիւններու մասին եղած հարցումներն պատասխանելով, Գարախան հեռաւեալը ըսած է.

Շատ լաւ գիտէք թէ դաշնակից ենք Թուրքիոյ։ Տարիէ մը ի վեր կը վարեմ Սովեէթ Ռուսիոյ Անգարայի դեսպանութիւնը։ Հաւատացէք կը դիտեմ որ հետզհետէ աւելի անկեղծ կը դառնան մեր յարաբերութիւնները և օրէ օր աւելի կը զարգանայ երկուստեք կատարեալ համաձայնութիւնը։

*** Գարախան, որ նախորդ օր Անգարա մեկնեցաւ, հաւանաբար մօտ օրէն Մոսկուա մեկնի, ներկայ ըլլալու համար կարմիր բանակի 18րդ տարեդարձին։

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐՀ

Այս կիրակի, Թագսիմի Սթադիոն մէջ։ «Գուրբթուլուշ»-«Մասա»ի միջև տեղի պիտի ունենայ, Սթադին կողմէ կազմակերպուած լիկին լիկին երկրորդ շրջանին առաջին մրցումը։

Մրցումը հետաքրքրական ըլլալ կը խոստանայ։ Նկատի ունենալով «Գուրբթուլուշ»ի վերջին յաղթանակը։ Բերայի վրայ, ինչպէս նաև «Մասա»ի զօրաւոր կազմը։

Գալով երկրորդ կազմերուն, «Մասա» երկրորդ չունենալուն, «Գուրբթուլուշ»ի երկրորդ կազմը պիտի մրցի Կալաթա Սփորի առաջին կազմին հետ։

Մրցումները տեղի պիտի ունենան երկրորդ կազմերը՝ ժամը 8ին, իսկ առաջինները ժամը 9.30 ին։

Իսկ ժամը 11 ին, Նոր Շիշլիի առաջին կազմը փոքր մրցում մը պիտի ունենայ։

Ժամը մէկին, Խասեանի և Բերայի երկրորդ կազմերը փոխվրէժի մրցում մը պիտի կատարեն։

ՄԱՐԶԱՍԷՐ

ԿԷՕՐԻՆԿ ՎԱՐՇԱՒԻՈՅ ՄԷՋ

ՎԱՐՇԱՒԻԱ, 19.— Կէօրինկ և տիկինը այսօր հոս հասան, Կէօրինկ ընդունուեցաւ վարչապետ Գոսցիալքովսքիէ։ Կէօրինկի ի պատիւ Գէք հացկերոյթ մը պիտի տրուի։

ՓՐՕՖ. ՇԷԼԼԱԼԻ ՀՐԱԺԱՐՈՒՄԸ

Գէյօղլուի Թաղ. Խորհուրդը առաջնակարգ Փրոֆ. Շէլլալ հրաժարական զրկած ըլլալով, Խորհուրդը իր վերջին նիստին միաձայնութեամբ մերժած է իր առաջնակարգին հրաժարականը և իր անդամներէն երեք հոգիէ բաղկացած պատուիրակութիւն մը զրկած է Փրոֆէսէօրին մօտ, որպէսզի եռանէ իր հրաժարականը։

Այն կարծիքը կը տիրէ թէ, Փրոֆ. Շէլլալ եռ պիտի առնէ իր հրաժարականը, տեղի տալով իրեն եղած պնդումներուն և խնդրանքներուն։

ԱԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆԻ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Ինչպէս գրած էինք, Լարսոնութիւն ձեռք բերուած է ի նպաստ կեդրոնական Լիսէի պարահանդէս մը տալու համար։ Այս առթիւ կազմուած է պարահանդէսի յանձնաժողով մը, որուն առենապետ ընտրուած է առաջնորդ Ա. Սուրէնեան, առենադպիր՝ Պ. Գեղամ Գալֆեան և գանձապետ Պ. Ե. Կէվրէկեան։ Ապրիլ 4ին տեղի պիտի ունենայ պարահանդէսը։

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը իր վերջին նիստին գոհունակութեամբ տեղեկացած է Զօսթէնի Օժանդակէն թէ, Հիւանդանոցին օգնելու Նպատակով, Սան Ֆրանցիսքոյի մէջ ալ Օժանդակ մասնաճիւղ մը կազմուած է։ Իրր օրկան իր գործունէութեան, Զոսթէնի Օժանդակը ունի հրատարակել «Տեղեկաբեր» անուն պարբերաթերթ մը, որ իր հրատարակութիւններով և Հիւանդանոցի մասին տուած տեղեկութիւններով խոր համակրանք և շահագրգռութիւն կը սաղդէ Ազգին ամն հանդէպ։

ՀԱՄԵԱՑ ՉԻԼԻՆՔԱՅԻ ԴԱՇՆԱԿԻ ՐԷՍԻԹԱԼԸ

Հանոյքով կ'իմանանք թէ, փոքրիկն դաշնակահարուհին՝ Չիլինքայ Էյպովիչ, որ անցեալ տարի զարմանք և հիացում պատճառեց զինքը ունկնդրողներուն, մեծ բէսիքը ունկնդրողներուն, մեծ բէսիքը ունենալու համար Մարտ 11ի իրեն թալ մը պիտի տայ Մարտ 11ի իրիկունը, Սարայի ընդարձակ որահին մէջ։ Յայտագիրը, բոլորովին նոր, կը բովանդակէ Պախէն, Մուցարթէն, Սքարլաթիէն, Շոփէնէն, Ալպէնիցէն, Շումանէն ընտիր կտորներ, ինչպէս նաև փոքրիկն Չիլինքայի կողմէ յօրինուած երկու փրելիւտներ։ 2—2

ՖՐԱՆՍ. ԹԱՏՐՈՆ

ՀԱԼՔ ՕՓԷՐԷԹԻ

Այս գիշեր ժամը 20.30ին

ՊԷՅՕՂԼՈՒ ԿԻԼԶԷԼԻ

գեղեցիկ օփէրէթը մասնակցութեամբ Զօզօ Տալմասի եւ Գոֆինեօթիսի

Իտալեւիսպէշ պատերազմը

(Շարունակութիւն Ա. էջէն)

Ներկայ Հապէշներէն մին, հեռաւեալը ըսաւ ինծի.— Դաշտիս մէջ կ'աշխատէի, երբ նշմարեցի օդանաւ մը։ Վախնալով ռմբակոծումէ մը, յանկարծակի խոյացայ մացառուտներուն մէջ, երբ սարսափով տեսայ բացավտա հսկայ լեզու մը և հուժկու օրոռում մը որոնց յաջորդեցին արտակերէք աղաղակներ։ Ցետոյ տեսայ իտալ. օդանաւին անկումը, մեքենան ջախջախուած էր, որ կապարի կոյտի մը նման վար գլորեցաւ և ահարկու ուժով մը ջախջախուեցաւ իր ետև թողլով սեւ ծուխ մը։

— Ահաւոր է, պատասխանեցի, խղճալով սպաննուած վեց երիտասարդ սաւառնորդներուն։

— Ի՞նչ փոյթ, պատասխանեց խօսակիցս։ Մորհեցէք որ ասանկ մինչ վայրկեան առաջ այս օդանաւը ռմբակոծած էր մեր անպաշտպան գիւղերը, սպաննելով մեր կիները և զաւակները։ Այս անգամ երկինքն է որ վրէժ կը լուծէ։ Վեց դիակները բլուրի մը կողքին տարածուած գտնուեցան։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՏԵՂԻ ՉԷ ՈՒՆԵՑԵՐ

ԱՏԻՍ ԱԹԱԹԱ 19.— «Հավասի» Թղթակցէն.—

Հապէշ կառավարութիւնը կը յայտարարէ որ դեռ ոչինչ գիտէ ամսոյս 16ին Մաքալլէի հարաւ ողմը տեղի ունեցած մեծ պատերազմի մասին, հետեւաբար չի կրնար պատասխանել ամսոյս 16ի իտալ. զեկուցագրին։

ԼՈՆՏՈՆ 19.—Ռէօյթէրի պատերազմական Թղթակցէն.—Թէեւ Հապէշները կը պնդեն թէ թեթեւ պարտութիւններ կրած են, սակայն քացորոշ է որ Մաքալլէի մօտ Բաս Միլուկէթայի բանակը արիւնալի պարտութեան մը մատնուած է։ Այնպէս որ Հապէշները դժուար թէ կարենան ամրանալ Ա'թալոյի մէջ, եթէ Իտալացիները շարունակեն յարձակողականը։

Հարաւային ճակատին վրայ Հապէշները կը յայտարարեն որ յաջողութիւններ ունեցած են, Էչպէն լեռան ատորոտէն վանելով Իտալացիները։ Հապէշները 30 Իտալացիներ սպաննած և 20 զոհեր տուած են։

Ռէօթէրի Թղթակիցը կ'ըսէ որ Իտալացիները բուռն կռիւով կը զօրացնեն իրենց նոր դիրքերը։ Կ'այրեն պատերազմի ընթացքին դաշտերու վրայ ինկած Հապէշներու դիակները։ Պուիյայի, կայսերական ճամբայ յորջորջուած վայրը աւելելով, կ'ըսէ Թղթակիցը, Նշմարեցի հապէշ դիակներու բազմաթիւ խարոյկներ, Աթալոյի ատորոտն, բազմաթիւ քիլոմէթր տարածութեանց վրայ, ինչ որ կը մատնէր Հապէշներու մեծամեծ կորուստը։

Իտալիոյ ուժերէն տեղացի ազքարիներու տեղակալը, յայտարարեց ինծի որ 500 Հապէշներ անցեալ գիշեր փորձած են յարձակիլ, բայց չարաչար պարտութեան մատնուած են։ Իտալացիները ունեցած են միայն երկու սպաննեալ, որոնցմէ մին սպայ։ Ցիշեալը ըսաւ նաեւ որ Բաս Մուլուկէթա։ շրջայի զրկած է իտալացի բնիկ լրտես մը, որ այդ վիճակի մէջ ձեռք անցուցած է յետոյ։

Միւս կողմէ Ատիս Ապապայի Ռէօյթէրի Թղթակիցը կը հաղորդէ որ Եթովպ։ կառավարութեան կողմէ երէկ հրատարակուած զեկոյցի մը համաձայն, Մաքալլէի շուրջ տեղի ունեցած պատերազմին Եթովպիացիները միայն ունեցած են 31 սպաննեալ և 65 վիրաւոր։ Բաս Մի

Türkie Cumhuriyet Merkez Bankasi

15 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1935

(ՊԵՏԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ)

ԳՈՅՔ

ԱՆՏՈՒԿ	Քիլո	Թրք. Ոսկի	Թրք. Ոսկի
Ոսկի ձոյլ վիճակի մէջ	16.610.672	23.371.096.13	
Թղթադրամ		14.118.203.—	
մանրուք		1.234.633.39	38.723.932.53
Տեղական բդրակիցներ			
Թրք. ոսկի		455.203.53	455 203.53
Արտասահմանի բդրակիցներ			
Ձոյլ ոսկի քիլո	4.398 244	6.186.495.49	
Ոսկիի վերածելի ազատ տրվիզներ		720 297.44	
Ուրիշ տրվիզներ և պարտական քլիրինկի մնացորդներ		14 066.078 80	20.972.871.73
Գանձատուն			
Շրջաբերութեան մէջ եղող թղթադրամի ստանձնուած փոխարժէք		158.748.563.—	
Օրէնքին 6 և 8րդ յօդուածներուն համաձայն պետ. գանձին կողմէ վճարուած		11.327.785.—	147.420.778.—
ԴՐԱՄԱՊԱՆԱԿ			
Գանձատոմսեր		1.727.000.—	
Մուրհակներ (առեւտ.)		14.026.390.02	15.753.390.02
ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐ			
Ա.— Շրջաբերութեան մէջ գտնուած բդրադրամի իբր երաշխաւորութիւն ունուանական արժէքով)		34.299.967.56	
Բ —Արժեթուղթ և պարտաթուղթ		4.437.296.58	38.737.264.14
Դրամ ոսկիի եւ «տրվիզ»ի վրայ ավանս		26.294.13	
Գանձումներու ի հաշիւ ավանս		4.278.207 43	4.304.501.56
Բաժնեհարեր զանազան			4.500.000.—
		Գումար	3.017.078.54
2 Մարտ 1933 թուականէն սկսեալ			273.885.020.05

Զեղչի հասնմատութիւն 100ին 5.50

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

		Թրք. Ոսկի
Պահեստի դրամ		15.000.000.—
Շրջաբերութեան մէջ գտնուած բդրադրամ		1.026.756.67
Ցանձնառութեան առնուած թղթդր.	158.748.563.—	
Օրէնքին 6 և 8րդ յօդուածներուն համաձայն պետ. գանձին կողմէ վճարուած	11.327.785.—	
Ցանձնառութեան առնուած թղթադրամներուն այսօրուան մնացորդը	147.420.778.—	
Ամբողջովին ոսկիով ապահովուած յաւելուածաբար շրջաբերութեան ելած թղթադրամ	18.000.000.—	
Ըստ քննթի տեղ յաւելուածաբար շրջաբերութեան ելած	4.000.000.—	169.420.778.—
Աւանդներ Թուրք դրամով		15 551.636.12
Տրվիզի յանձնառութիւն		
Ոսկիի վերածելի տրվիզներ	1.144.267.23	
Ուրիշ տրվիզներ և պահանջող քլիրինկի մնացորդներ	17.696.580.02	19.140.847.25
Զանազան		53.745.001.95
	Գումար	273.885.020.05

Ոսկիի փոխարէն կանխավճար 100ի 6 4 50

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCIYAN

Basıldığı yer
AKTUN Matbaası
Galata, TunelBülur sokak 16

ԼԱՔՍԱԹԻՆ ՊՕՏՕ

Պնդութենէս աղեթափութեան պահի ենթարկուիմ, խնդրեմ ինձի փութով երկու տուփ եւս

ԼԱՔՍԱԹԻՆ ՊՕՏՕ

լուծողական շաքար դրկեցէք, որովհետեւ միմիայն այն է տեւական պնդութեան աղդու դարմանը։ Կը գտնուի բոլոր դեղավաճառներու քովը։

ՍԱԿԱՐԱՆ

18 Փետր. 1936 Սրանպոլ

ՊԱ. ԱԹՈՒՂԹԵՐ

ԵՒ ԲԱ. ՆԵԹԲԻՂԹԵՐ

Բրէսի Ֆոնտի եղիպ.	1886	108,—
» » »	1903	82.—
» » »	1911	80.50
Ներքին փոխառութիւն		99,—
933ի » էրկանի		95,—
Սվազ—Էրզրում		95.—
Անատոլու պարտթղ. Ա. Բ.		43.20
Գ.		44.50
Ֆոն Անատոլու		46 65
Անատոլու բաժ.		23.15
Ունի Թիւրք Ա.		25.40
» » Բ.		23.52
» » Գ.		23.55
Թրամվէյ բաժ.		24,—
Ըէժի		2,15,—
Շիրքէթը Խայրիյէ		4.25
Իշ Պանքասը		9.50
Մէրքէզ Պանքասը		60.50
Ոսմանիի		7.—

ՉԷՔԵՐ

Լոնտոն	619.—
Բարիզ	12,06
Հռոմ	9,87,—
Գրիւքսէլ	4,73,—
Զուիցերիա	2,45,—
Հոլանտական (Ֆլորին)	1,17.80
Գերմանիա	1,97,91
Աթէնք	84,20,—
Աւստրիական	4,18,80
Տոլար	0,80,72
Լէվա	63,46 6
Մոսքուա	10,88,52

ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐ

Սթերլին	619,—
Լիրէթ	155,—
Ֆրանք ֆրանսական	167,—
Զուիցերիական ֆրք.	815,—
Գերմանական ֆրք.	82,—
Տրախմի	24.
Լէյ	15.—
Լէվա	24,—
Տոլար	124,
Ռայխսմարք	34,—
Գանք Օթոման	235,—
Մէճիտիյէ	42.50

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ ՊԼՈՒԽ ԳՈՐԾՈՑ ՎԷՊԸ ԵՂՈՂ

ԱՆԺ ԲԻԹՈՒԻՆ

16ՐԴ ՊՐԱԿԸ — 16 — ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱՒ

Փնտռեցէք բոլոր ցրուիչներէն։ Կեդրոնատեղի՝ Ղալաթիա, Թիւնէլի քով, Պիլլուր փողոց, թիւ 10 ԱՐԹՈՒՆ տպարան։

5 ՊՐԱԿՆՈՑ ՀԱՏՈՐԸ ԶՐԻ Է

ԻԶԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻ պրակները փնտռել «Անժ Բիթուն»ի պրակին մէջ

ՊՐԱԿԻ ԳԻՆՆ Է 5 ՂՐՈՒՇ

ՊԱՀԱՆՋԵՑԷՔ ՑՐՈՒԻՉՆԵՐԷՆ ԱՆԺ ԲԻԹՈՒԻ ՊՐԱԿՆԵՐԸ

Անոնք որ ցրուիչներու միջոցաւ դժուարութիւն կը կրեն սոյն խիստ հետաքրքրական վէպին պրակները ձեռք ձգելու համար, կրնան վերոյիշեալ հասցէին երկտողով մը իրենց հասցէն տալ, ու բոսթի միջոցաւ կանոնաւոր կերպով ստանալ, ինչպէս կ'ընեն շատեր։

Ի՛նչու տառապիլ, երբ կայ ԿՈՒԻՓ ՆԸ

GRIPIN

Պէտք է ըլլայ առաջին անունը, զոր պէտք է յիշել, երբ կը սկսիք տապապել գլխու կամ ակռայի ցաւերէ, հարբուխէ, կոտրուածքէ և կամ ցրտառութեան հետեւանք եւեւ ուրիշ ցաւերէ։

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԱՐԴԻՒՆՔ

Առանց սեւէ վնաս հասցնելու ստամոքսին, սրտին և երիկամունքներուն

Փորձելը ընդունիլ ըսել է

ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, Զինիլի Բրնթըմ խան Ա. յարկ թիւ 93, 95—97։ Թէլէֆոն 44792։

Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.

ԱՄՍՏԷՐԴԱՄ

Առաձգական սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնում հետի Անվէրս, Ռոթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համբուրկ։

Ulysses այժմ Պոլսոյ մէջ
Orestes Փետր. 28ին

Գնացքը վրայ մտնելու շոգենաւային սպասարկութիւն. Հանդերձ և Մոլեր բոլոր նաւահանգիստներ։

Ներածման սպասարկութիւն

Ամսթէրտամէն կ'ուղղուին

Orestes Փետ. 24ին
hermes Մարտ 10ին

Ամսթէրտամէն մօտալուտ մեկնում
Hercules Փետր. 26ին

LLOYD TRIESTINO
ԼՈՅԴ ԹՐԻԷՍԹԻՆՈ

ՄԵԿՆՈՒՄ

ԱԼԳԱՆՕ

Շբ., 1 Փետր. ժամը 17ին դէպի Սելանիկ, Մարմարայ, Իզմիր, Փիրէ, Փաթրաս, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթ։

ՍԵՓԱՐԹԻՎԱՆԹՕ

Բշ., 3 Փետր. ժամը 17ին դէպի Փիրէ, Փաթրաս, Մալթա, Նափոլի, Պարսելոն, Վալենսիա, Մարսիլիա, Ճենովա։

ՔԱԼՏԷԱ

Դշ. 5 Փետր. ժամը 17ին դէպի Գուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Օռէսա։

ՖԷՆԻՍԻԱ

Դշ. 5 Փետր. ժամը 17ին դէպի Գալալա, Սելանիկ, Փիրէա, Փաթրաս, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթ։

ՃԷԼԵՕ

Եշ. 6 Փետ. ճիշդ ժամը 17ին Փիրէա, Պրինտիզի, Վենետիկ և Թրիէսթ։

ՄԻՐԱ

Դշ. 12 Փետր. ժամը 15ին դէպի Գուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Տրապիզոն Սամսոն, Վառնա, Գուրկազ։

ՔԻՐԻՆԱԼ

Եշ., 13 Փետր. ժամը 20ին դէպի Բարիէն դէպի Փիրէա, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթ։

ՊՈԼՍԷՆԱ

Շբ. 15 Փետր. ժամը 17ին դէպի Սելանիկ, Մարմարայ, Իզմիր, Փիրէա, Փաթրաս, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթ։

ՄՈՐԷԱ

Կիր. 17 Փետր. ժամը 17ին դէպի Փիրէ, Փաթրաս, Նափոլի, Պարսելոն, Մարսիլիա, Ճենովա։

ԱՍԻՐԻԱ

Դշ. 19 Փետր. ժամը 17ին դէպի Գուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Օռէսա, Գոնսթանցա, Վառնա, Գուրկազ։

ՃԷԼԻՕ

Դշ., 20 Փետր., ժամը 20ին Ղալաթիոյ քարափէն կը մեկնի դէպի Փիրէա, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթ։

ՍԵՓԱՐԹԻՎԱՆԹՕ

Դշ., 26 Փետր., ժամը 17ին կը մեկնի դէպի Գուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Կալաց, Իզմայիլ, Սուլինա, Տրապիզոն, Սամսոն, Վառնա, Գուրկազ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լլոյդ Թրիէսթինոյի ընդհ. գործակալութեան, Մէրքէզ Բրնթըմ խան, Գալաթա, Թէլէֆոն 44877—8—9 կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Բերայ Թել 42490

Գործակալութիւնս հոլանտական շոգենաւային ընկերութիւնի մինչեւ և կամ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատասխանատու է

Տարի ի բոլոր ճանապարհներու համար ապրանքներ ընդունիլ, փոխարէն ուղղակի ցանկերով։

Nippon YusenKaisha Tokyo

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն

Ուղղակի սպասարկութիւն Յոկոհամայի, Գոպէ, Տէյրէն, Զինզֆուսի, Շանկհայի, Հոնկ-Գոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բոմբէ Սայիտի, Գելրութի և Գալամ մէջեւ։

Գիրլան, Մարսիլիա Գարլէլոնա, Վալենսիա, Լիսբոն և Կլասգո։

Durban Maru Փետր. 19ին
Delagoa » Մարտ 18ին

Compagnia Italiana Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ. կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պահեստներու առաքումներու ապահովութիւնը կ'ստանձնէ։

Հարիւրին 70 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ Կալաթա, Զինիլի Բրնթըմ խան, Թիւ 93—97

Ընկերութիւնը որ ՍԻՒ ընդունելութեան ներկայացուցիչն է, Եւրոպայի բոլոր քաղաքներու համար կատարել երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային ցամաքային Գալաթա-Փարիզ և Գալաթա-Լոնտոն գիծերու համար։ Տոմսակներ կատարել նաեւ իտալական օգտակարային ընկերութեան Բիրէք-Աթէնք-Պրինտիզի գծին համար։

ՌՈՄԱՆ ՏԱԼՊԷՌ

ՀՐԵՂԷՆ ԻՇԽԱՆԸ

Բ. ՄԱՍ

ՈՒՐ ԼԷՖՈՒՔՕՈՒ ՊՕՆԱՓԱՐԹԻ ԱՆԿԵՂԾ ԵՐԵՒԱԼՈՎ ՀԱՆԴԵՐՁ, ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷՐ ԻՐ ՄԱՏՆԻՋՈՒԹԵԱՆ ԱՐՀԵՍՏԸ

Լէֆուքաս հակառակ որ գժկամակութեան փորձեր կ'ընէր՝ ծախելու համար իր պաշտօնը կարելի եղած չափով սուղ, բայց ըլլալով մարդը իր կոչուած արհեստին, բոլորովին չէր կրնար ալ լուռ անցնիլ այն բոլոր դէպքերուն մասին, որոնք ապահովապէս նօթագրուած էին մանրա տանօրէն բրիտանական դեսպանատան մէջ։

— Սէր Մօրթիմըր, վստահ եմ որ դուք լաւատեղեակ էք Պոնտփարթի Թուլլանը ձգելէն յետոյ ուներցած բոլոր անցքերուն։

— Պատմեցէք տեսնեմ, տարբերութիւն կա՞յ միթէ մեր գիտցածներուն և ձեր խօսածներուն մէջ։

— Ան Մալթան գրաւելէ յետոյ Աղէքսանդրիա գինուոր հանեց։ Յետոյ Գահիրէի ճամբան բռնեց։ Այսօր ան ցրուած ըլլալով Մամէլուքի բոլոր ուժերը, կը պատրաստուի իր յաղթական փառաւոր մուտքերէն մին գործել Եգիպտոսի մայրաքաղաքը։

— Ես շատ լաւ գիտէի թէ այս դէպքերուն անխուսափելի վախճանը այսպէս պիտի յանգի։ Դուք չեմ՞ք կրնար Նէլսընը ուշքի բերել։

Մարդու մը համարձակութեամբ՝ որ չզգար խղճի ոևէ խայթ եւ պարտականութեան ձեռնհասութիւնը ունեցողի կատարեալ գիտակցութեամբ, Լէֆուքաս պատասխանեց.

— Երկու ամբողջական ամիսներու իմ ուշադիր գործունէութեան շնորհիւ էր որ Նէլսընը կարող եղաւ կազմակերպել Միջերկրականի հուժկու նաւատորմը։

Աւելցուցէք նաև իմ այս անհաւատալի յաջողութիւնս, որով կրցայ Պոնտփարթի մտերիմը և աչքին լոյսը դառնալ և կարող եղայ ճշգրիտ ու վաւերական տուեալներով տեղեկագրել թէ, այս մեծ շարժումին նպատակը Նափոլէոնը առաջնորդել էր դէպի Եգիպտոս, դէպի Հնդկաստան։

Հակառակ սակայն այս բոլոր ջանքերուն և նպաստաւոր դրութեան, դժբախտաբար երկաթ շարաթներ Նէլսընն մնաց անտարբեր և սառն։ Երեւակայեցէք որ ձեր թշնամին, հակառակ ձեր նաւատորմին դէմ շատ սակաւ գտնուելուն, շատ մեծ յաջողութիւններ ձեռք ձգած է։ Չեմ կրցած երբեք լուծել ձեր ծովային հրամանատարութեան բռնած ընթացքը։

Սէր Մօրթիմէր կատարեալ անտարբերութեամբ կը պատասխանէր։

— Յարգելի հիւրս, ես ալ այդ մասին ձեզի աւելի բան մը չեմ գիտեր։

— Կը նշանակէ թէ, մեր արդի գրութեան մէջ բան մը չունինք ընելիք։

— Չեմ գիտեր։

— Ձէ՞ք կրնար տեղեկագրել և բացատրութիւն պահանջել։

— Երկար ժամանակէ ի վեր թղթակցած չունիմ Նէլսընի հետ, և նոյն իսկ չեմ գիտեր թէ, ո՞ւր կը գտնուի ան։

— Եւ ի՞նչպէս կը կատարէք ձեր պաշտօնը։

— Ուղղակի Լոնտոնի հետ թղթակցութեամբ։

— Ո՞հ, ի՞նչ ժամավաճառութիւն։

Իր հայրենասիրական եռը գրգռուած, անգլ. դեսպանը յանկարծ գոռաց.

— Ամէն պարագայի, պէտք չէ երբէք Ֆրանսացիներուն թոյլատրել, որ գան հաստատուին Եգիպտոսի մէջ։

Լէֆուքաս, տոիքը շատ յարմար նկատելով, դուրս ուսաւ իր սրտին թոյնը.

— Պէտք է Պոնտփարթի անձը ջնջել աշխարհի երեսէն։

— Ճիշդ այդ ուղղութեամբ խորհեցայ, պատասխանեց Մօրթիմըր.,. սակայն շատ կարուկ հրահանգներ ստացայ Լոնտոնէն։

— Իրապէ՞ս, հարցուց Մարդը, յիշելով Փիթի նշանաւոր գրքը. «Մենք մեր թշնամիները կ'ոչնչացնենք մեր կրունկին տակ ճզմելով, բայց երբէ՛ք զանոնք սպանելով։»

— Նոյն իսկ հրահանգ ստացեմ, շարունակեց դեսպանը, չեմ խոստանար կերպով պաշտպանել փարթի անձը, այնպէս որ, չլլլլ թէ Արաբներ զայն սպաննելով արտաքին մը գայ անգլիական պաւուոյն վրայ...։

— Այն ատեն, ի՞նչ պէտք է ընել։

— Ժամանակ տուէք որ կարենամ խորհիլ այդ ուղղութեամբ։

— Գիտէք որ ժամանակնիս թանկ է։ Պոնտփարթ արդէն շարժի, քիչ առեղուան մէջ ուզելու համար Եգիպտոսը, այնպով թէ իր զինուորներուն ինքն ինչայած կ'ըլլայ եւ թէ Եգիպտացիներուն ժամանակ չի՞ տար կամ մակերպուելու։

(Շար.)